

Terra fonda

Lurdes Malgrat

TERRA FONDA

LURDES MALGRAT

Cossetània
EDICIONS

Primera edició: desembre del 2008

© Lurdes Malgrat
© Cossetània Edicions

Edita: Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Col·lecció concebuda i dirigida pel col·lectiu artístic i literari
La Gent del Llamp
lagentdelllamp@tinet.cat

Imatge de la coberta: Pere Español Bosch

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Gràfiques Moncunill, SL

ISBN: 978-84-9791-435-2

Dipòsit legal: T-1.956-2008

ÍNDEX

1	<i>Els silencis allarguen aquesta tarda d'ombres morades</i>	11
2	<i>Vaig somniar el mar</i>	13
3	<i>El titella sinistre d'aquest entreacte eternal</i>	15
4	<i>El batec del subsòl esborra el temps</i>	17
5	<i>La matinada suau s'obre pas de des la tenebra</i>	19
6	<i>Avui em ve de gust la intimitat de casa meva</i>	21
7	<i>El temps cova la pena en esvorancs de sorra fina</i>	23
8	<i>Un camí d'inquietud, com un rampell de nervis</i>	25
9	<i>El cel ha emmalaltit aquesta tarda</i>	27
10	<i>La llet del cel sobre la plaça orba</i>	29
11	<i>Ombres de nit tèrbola en el silenci precoç de la clarícia</i>	31
12	<i>El sublim s'escapoleix com l'aigua mansa</i>	33
13	<i>Arriba la nit lenta, distreta i concreta</i>	35
14	<i>Espero que l'aire retorni amb la bonança dels dies feliços</i>	37
15	<i>Un camí de pau entre tantes paraules callades</i>	39
16	<i>Escolto el lament dels marges</i>	41
17	<i>Queda la mirada suspesa en la teranyina de la llum</i>	43
18	<i>El temps és aquesta arena fina que s'escola</i>	45

Índex

19	<i>En aquest hivern fosc d'aquesta terra fonda</i>	47
20	<i>Des del fons d'aquest mar morat de primavera</i>	49
21	<i>Arribes amb gust de sal, d'aigua, de vida</i>	51
22	<i>Creixes en mi amb arrels d'aigua i de terra</i>	53
23	<i>Navegants</i>	55
24	<i>Poètica</i>	57

TERRA

25	<i>De la terra emano, crèdula, eterna</i>	63
26	<i>La llargada dels dies em penetra</i>	65
27	<i>De terra, sóc de terra</i>	67
28	<i>Terra tota jo amb les arrels fondes</i>	69
29	<i>Un cant a la dissolució dels horitzons</i>	71
30	<i>Escric amb pols el meu nom efímer</i>	73

1

Els silencis allarguen aquesta tarda d'ombres morades,
d'una memòria lenta i secreta. La saó dels records
cau com un vol de fulles escapçades pels dies
sobre l'argila de la terra seca, malmesa.
La mà d'un tacte vell s'esllavissa imperfecta
en la gangrena del rellotge d'arena de la posta morta.

De la terra fonda empeny un bram que exhala
de la roca esberlada, de l'aire opac.
Uns ulls, els teus, o el lament dels segles
que hem trobat en el silenci de la consciència
ens transporta i ens expandeix
més enllà de la matèria d'aquest abisme
de les tardes morades d'un altre temps.

Descriu-me l'ànima pertorbadora de les coses.

A fora, tot calla. El món és immòbil.
I el rugit somnàmbul del temps
escrostonia lentament la roca i l'aigua,
l'arrel creix i fondeja encara més
en el nocturn dolor insomne
de la consciència errant.
Noto el vers en artèries noves
i cruix la paraula amb l'olor salada
de la terra reclosa.

Lurdes Malgrat

La superfície calla, calma,
la posta s'apaga en la lentitud de la immortalitat.
I res no passa, res, en aparença,
en aquest paisatge ras, deshabitat i nu.

Digues les paraules amb la incisió dels ulls.

2

Vaig somniar el mar.

La veu de l'aigua llunyana abraonant-se contra el cel.

Vaig somniar l'escuma àvida i la seva sal.

Vaig percebre una llum infinita

badant-se al meu cos de fum.

Vaig sospitar una vida fora de la tenebra,

a l'altra banda de la meva carn,

del captiveri dels meus límits.

Em vaig dibuixar el contorn amb la saliva dels dies,

tremolosa del frec de l'aire que m'estremia.

Des de la meva fondària inhòspita,

captaire de versos, amb les dents a la fel,

i la finitud entre les ombres,

vaig desitjar la salvatgia del mar perenne

en el domini del perímetre de la meva pell.

Has gemegat, aquesta nit estranya i precisa,

callat, com l'aigua que som, com l'aigua que ens alimenta,

has deixat en mi un rastre de sal.

La terra ancestral que m'habita immutable

ha despertat el pols latent de la vida,

i com un tambor de temps predica

les hores que cauen lentament.

Encara somnio el mar.

3

El titella sinistre d'aquest entreacte eternal
s'obre pas entre bastidors camí de l'escenari.
El vetlla l'escrutini distant dels meus ulls
que miren des del cos meditatund i quiet.
El pas és grotesc i inquietant i l'escenari és buit,
silenciós, opac, nocturn.
M'envolta el clarobscur de la nit de la ment
i més enllà, en una altra dimensió,
el titella trepitja a la fi la fusta de l'escena.
S'atura, indiferent, en la buidor de l'entreacte,
i la calma li aombra les faccions en un gest contret
d'horror clivellat en la gúbia que el cisella,
en els fils invisibles que li condueixen els peus incerts.
Respiro amb lentitud la distància que ens separa
com si l'entreacte difús i jo fóssim essències diferents.
Tant s'estranya el ninot de la seva malaptesa,
de l'espai que el circumda i el sotmet,
que d'una estrebada recupera amb ànsia
el temps de la voluntat, dels ulls i de la llengua.
M'estalono en aquesta espera densa com qui cerca
un enclau definitiu, però el titella traspasa les matèries
inexactes de les fronteres de la ment
i en el seu esguard hi veig la definició del meu gest
i una pila d'anys que esperen el meu pas grotesc
en aquest altre escenari que passejo cada dia
amb la mateixa fúria del titella inert.

4

El batec del subsòl esborra el temps
amb un alè de boira perenne entre el cel i la terra.
El desig s'acumula en l'aigua de l'arrel
i els segles diuen lentament la cadència del món.
Tot ha de retornar a mi amb l'abrivament de la tempesta
i la nit centrífuga m'ha d'estirar les carns
fent-me presa de les seves llengües de bèstia.
El dolor és un funàmbul irat
a la corda fluixa de les meves venes.
La superfície rebrosta amb llucs de menta,
l'aroma càlida i dolça omple els racons de l'obaga
i recorda camins d'infantesa d'estius frondosos,
de sols madurs en les maduixes silvestres,
de dits que s'allarguen a l'encalç de la móra
indefensos encara a l'urpada de l'esbarzer,
clivellats de sang humida i tendra.
Al subsòl, però, encara predomina la foscor
quieta, eterna.

5

La matinada suau s'obre pas des de la tenebra,
el pensament dissolt es retroba en la creença
i a poc a poc albira les ombres de la terra.
El silenci ho ocupa tot i aclapara els ulls opacs
a la llum senzilla d'una alba encesa.
L'aquarel·la dels versos destil·la reflexos daurats
sobre el temps buit de les busques
que avancen en l'esfera de l'espera soterrada
del ventre que es guareix les nafres
amb les llepades del cicle de les hores.
Aquest temps estrany que abasta l'efímer
amb un lleu espurneig de transcendència
que torna la paraula tremolosa al caire de l'essència
d'allò que és i que no és en els límits de la matèria.

Aquesta solitud pregona, de paisatge buit,
d'imatge perfecta, natura insomne, que cerca
en els dies que passen una escletxa rabiosa
que penetri la vida amb urpes de certesa
i enceti la carn dels anys que guarden les morts
com un trofeu de la memòria viva
en aquest vaivé de matinades sòbries
que l'hivern més llarg aboca en aquests versos
d'aquarel·les tènues i aquoses.

Miro, des dels ulls, la llum d'una silueta
i el secret em preserva sagrat de tanta lleugeresa.

COL·LECCIÓ LA GENT DEL LLAMP
VOLUMS PUBLICATS

1. *Ginette*, de Magí Sunyer. Il·lustracions de Joan Rom.
2. *Del temps de joc al joc dels temps*, d'Isidre Grau.
3. *Homenatge a les elegies romanes de Goethe*, de Fermí Roig. Il·lustracions d'Antoni Torrell.
4. *Zenit. Carpeta*. Art/Lletres.
5. *París no existeix*, de Joaquim Soler i Ferret.
6. *Planys de Menó per Diòtima*, de Hölderlin. Traducció de Jaume Vidal Alcover.
7. *Zenit 2. Carpeta*. Art/Lletres.
8. *Epístola en Sol M*, d'Odile Arqué. Il·lustracions d'Anton Roca.
9. *+ que mai per als ulls!*, de J. M. Calleja (Sèrie Zenit).
10. *Pell de llargandaix*, d'Andreu Sotorra (Sèrie Zenit).
11. *El curs de les coses*, de Xavier Amorós Corbella (Sèrie Zenit).
12. *L'amor no és problema*, de Joan Cavallé (Sèrie Zenit).
13. *Entre malucs*, d'Adam Manyé (Sèrie Zenit).
14. *El telèfon*, de Joan Cavallé i Busquets. Fotografies de Carles Fargas (Sèrie Zenit).
15. *Punt i seguit*, d'Antoni Torrell.
16. *La mà esquerra*, de Guy de Maupassant. Traducció de Joan Cavallé.
17. *L'error bellíssim*, de Magí Sunyer. Il·lustracions de Pere Español Bosch.
18. *Quid veritas?*, de Cori Pedrola.
19. *L'orgull de ser pocs. Poesia. Tortosa 1952-1993*, a cura d'Albert Roig.
20. *Suspícia*, de Montse Palau. Il·lustracions de Marcel Pey.
21. *El mas dels casaments. Tres peces curtes*, de Josep A. Baixeras.
22. *Déus menors*, d'Aleix Cort.
23. *Binomis*, de Rosa Pagès.
24. *El ventall de Lady Windermere*, d'Oscar Wilde. Traducció d'Odile Arqué.
25. *La meua localitat - Instrucció de sumari. Oratori en onze cants*, de Peter Weiss. Traducció de Macià Riutort.
26. *Per confondre els incauts*, de Xavier Amorós Corbella.

27. *Mar neta*, de Magí Sunyer.
28. *Dimes i l'altre*, de Joan Cavallé i Antoni Torrell.
29. *Memòria del Natzarè*, de Miquel Maria Gibert.
30. *Escric un cercle*, de Gabriel Guasch.
31. *Els Pelicà*, de Raymond Radiguet. Traducció de Joan Cavallé. Il·lustracions de Pere Español Bosch.
32. *Diccionari caòtic*, de Frank Prats.
33. *Intermezzo*, de Henrich Heine. Traducció d'Apel·les Mestres.
34. *Falling down*, de Marcel Pey.
35. *Llibre de plagis*, de Rosa Pagès.
36. *Camaleotròpiques*, d'Aleix Cort.
37. *La fira de Plundersweilern*, de Johan Wolfgang Goethe. Edició bilingüe de Josep A. Baixeras i Jordi Jané.
38. *I després, el silenci*, de Magí Sunyer.
39. *Poemes inèdits de Xavier Amorós. 1940-1959*. Estudi i tria de Xavier Amorós Corbella.
40. *La llum dels extraviats*, de Xosé Maria Álvarez Caccamo. Traducció de Xavier Rodríguez Baixeras.
41. *Sophie o els mals de la discreció*, de Jaume Vidal Alcover.
42. *Les darreres cartes de Jacopo Ortis*, d'Ugo Foscolo. Traducció de Xavier Bonillo.
43. *Els rivals*, de Richard B. Sheridan. Traducció de Rosanna Rion.
44. *El dia més foll*, de Peter Turrini. Traducció de Josep A. Baixeras.
45. *Conté un secret*, de Magí Sunyer.
46. *Del quadern número 7*, de Joan Casas.
47. *Narcís als llimbs*, de Josep A. Baixeras.
48. *Descripció del blanc*, de Gabriel Guasch.
49. *Runa plena*, d'Isabel Ortega.
50. *Apunts per al retrat d'una ciutat*, de Borja Bagunyà.
51. *El crític*, de Richard B. Sheridan. Traducció de Rosanna Rion.
52. *El deixant del temps*, de Jordi Gebellí. Pròleg de Joaquim Mallafrè.
53. *Retorns de l'est*, de Xavier Farré.
54. *Aquell regust d'ampla llibertat. Memòria de Josep Lluís Savall*.

55. *L'exili de Constança*, d'Adrià Targa.
56. *Zenit. Literatura 2008*.
57. *Contes menestrals*, de Josep Anton Baixeras.
58. *Terra fonda*, de Lurdes Malgrat.

FORA DE COL·LECCIÓ

I tanmateix, pallaso, de Llorenç Moyà (Libres Rai).

El col·lectiu La Gent del Llamp
compta amb el suport de

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

